

PŘEDPROSTOR KOSTELA SV. DUCHA V OSTRAVĚ - ZÁBŘEHU

Seznam částí soutěžního návrhu:

1. Grafická a textová část

1.1. Grafická část

1.1.1. Soutěžní panel 1

1.1.2. Soutěžní panel 2

1.2. Textová část

1.2.1. Textové vyjádření návrhu str. 3

1.2.2. Doplnující informace str. 4

1.2.3. Tabulka bilancí str. 9

1.2.4. Návrh honoráře str. 10

1.2.5. Zmenšené výtisky panelů grafické části str. 11

Jednou ze základních vizí sídlištní zástavby bylo vytvoření zeleného zahradního města. S tímto byla i výstavba Vzorného sídliště Ostrava – Zábřeh – Bělský les v roce 1947 započata. Přestože současná podoba sídliště došla oproti původním plánům značných změn a v mnoha ohledech nebyla vůbec naplněna, vnímáme vrstvu zeleně (také v souvislostech na návaznost Bělského lesa a povodí řeky Ondry) za jednu z stěžejních kvalit území. Zelený prstenec necháváme protéci až k samotnému objektu kostela, který tím získává důstojnou kulisu, a k architektem Markem Štěpánem navrženým stupňům ztišení (plato – příkop – zeď – věnec bočních prostor – vnitřní intimní jádro) přidáváme stupeň další - vnější, zelený.

Stávající podoba okolí si vynutila, aby byl kostel od tohoto okolí oddělen, aby se k němu vymezoval. Navržená proměna je postavena na principech inkluze, svobody a prostupnosti. Stávající bariéra již není třeba. Samotný kostel si uchovává svou vyvýšenou exkluzivní pozici na kopci, ale díky úpravě okolního terénu a novým cestám otevírá pomyslné dveře všem těm, kdo k němu chtějí vystoupit a naslouchat.

Zelený prstenec před vstupem do kostela přechází do velkého prostoru urbánnějšího charakteru, který kostel sdílí s protějším kinem Luna a to i přesto, že je od sebe půdorysně odděluje městská třída. Park se v této části mění na klidnou zahradu s baldachýnem z korun platanů (sázených do maltové plochy). Hlavní přístupová cesta ke kostelu se v souladu s geometrií ostatních cest (štípaná žulová kostka) a kompozičními principy kostela rozšiřuje a vytváří důstojný předprostor vstupu do kostela (broušený beton).

Kultivace místa by se měla stát impulzem proměny podoby i náplně okolních objektů. V celém prostoru navrhujeme sjednocení povrchů a mobiliáře, aby vše fungovalo jako jeden celek. Předprostor obchodního centra Kotva je jako řešení pobytová plocha (betonová dlažba), nabízí prostor zahrádkám restaurace či kavárny v návaznosti na zelený prstenec. Obdobně je řešen předprostor objektu s restaurací Alexandria (betonová dlažba), který je, kromě výše zmíněného, doplněn o dvouřadou alej. Plastiku Kormidla umístíme na nároží objektu Kotva k ulici Výškovické, kde navazuje na obě hlavní fasády tohoto objektu.

Potřebná kapacita parkovacích stání je v souladu s koncepcí prostupnosti a rovnosti rozmístěna v celém území, aby parkoviště nevytvářelo bariéru. Parkování je řešeno jako součást zeleného pásu v kombinaci zpevněných ploch (betonová dlažba) a zatravněvací dlažby doplněné o aleje bílé kvetoucích, bezplodých třešní, aby co nejvíce splynulo s okolím.

Cílem krajinářského řešení je nenásilné, promyšlené začlenění moderní sakrální stavby do prostoru, její pohledové rámování, zajímavé průhledy i jisté formy prostorového překvapení. Hra světla a stínů...

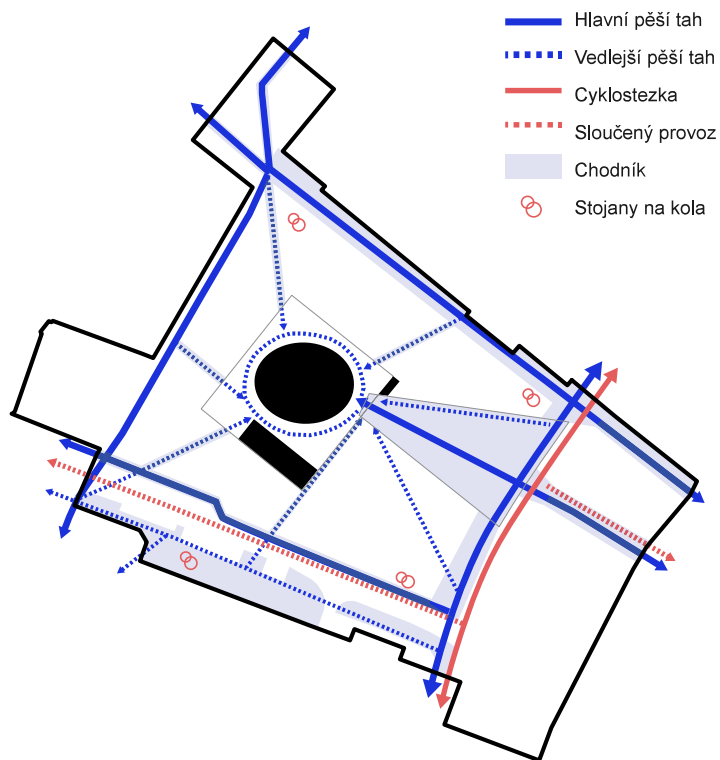
Nezanedbatelným principem návrhu je zlepšení mikroklimatu místa a odclonění některých okolních budov. Tomuto principu je podřízen i výběr a charakteristika dřevin a členění ploch.

Kolem kostela jsou v travnaté ploše navrženy zavětvené vícekmenné středně korunných listnatých stromů spolu s většími soliterními listnatými stromy s efektem podzimního vybarvení. Mezi nástupní plochou ke kostelu a ulicí Výškovickou je podél chodníku a cyklostezky navržen kompaktní kvetoucí záhon založený na kombinaci trvalek, travin, cibulovin. Tento princip by mohl pokračovat i mimo řešené území. Ulici by to velmi pomohlo.

Předložené řešení počítá se soudobými požadavky na technologie v podobě hospodaření s dešťovou vodou, jejím zásakem do „zelených ploch“ a vsakováním, buď přirozeným, nebo řízeným.

Výběr dřevin, nebo použití travních směsí je také navrženo s ohledem na lokalitu a klima, současné i budoucí.

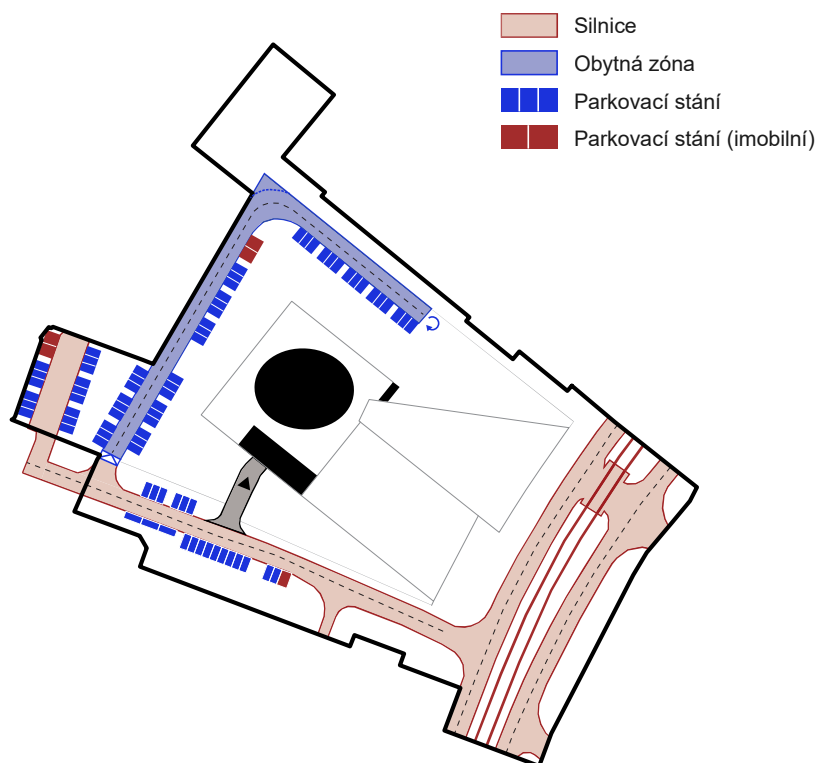
Návrh počítá s realizací v jedné etapě.

PROSTUPNOST A PĚŠÍ NÁVAZNOSTI

Svoboda a prostupnost.

Podél ulice Výškovické je zachována hlavní pěší trasa, která je pokračováním již rekonstruovaného předprostu obchodního domu Kotva. Tento pěší koridor je místními hojně využíván, a proto je v návrhu podpořen. Důležité je také přímé pěší propojení předprostoru kina Luna s novým nástupem do kostela přechodem přes ulici Výškovickou, které dále navazuje na trasy východním směrem k Bělskému lesu. Stejně tak na opačné straně západním směrem lze pokračovat k Polanskému lesu a údolí řeky Odry. Celý prostor se tak zapojuje do rekreačního pásu, který vede právě od Bělského lesa, přes nově zrekonstruovaný Park za Lunou a řešené území až k údolí řeky Odry. V severním cípu pozemku navrhujeme kromě pěší návaznosti na mateřskou školu také propojení se stávající pěší trasou vedoucí k základní škole lemovanou stávající alejí vzrostlým stromů. V centrální části řešeného území doplňujeme několik šikmých pěších cest, které umožňují pohodlný pohyb celým územím.

DOPRAVNÍ ŘEŠENÍ

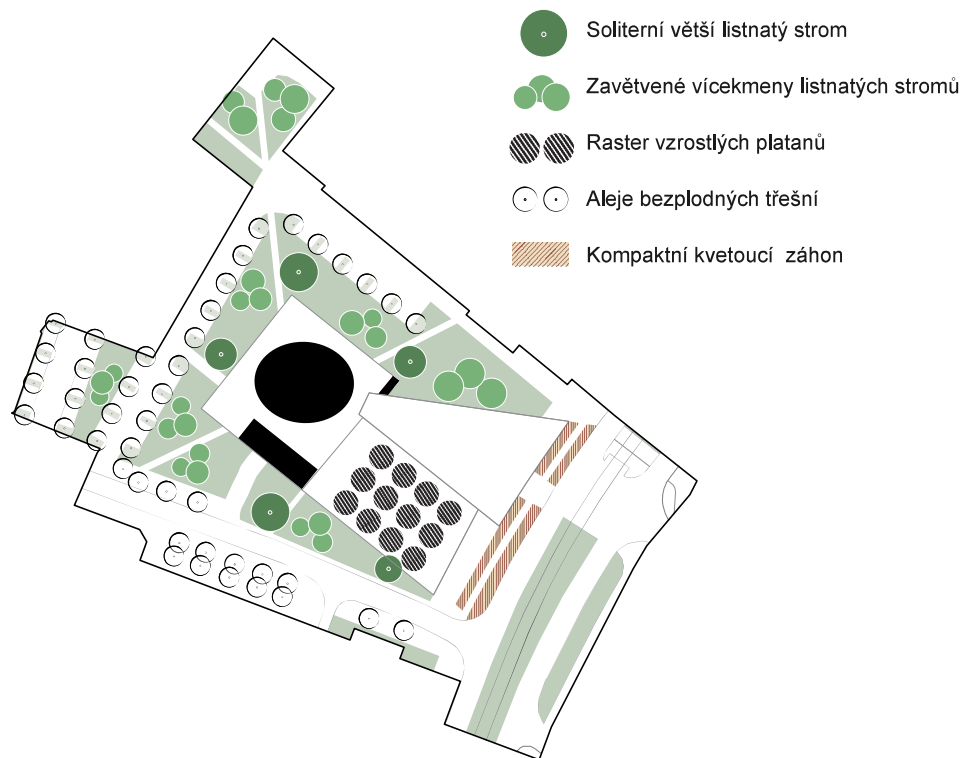
Z hlediska dopravního řešení napojení na ulici Výškovickou byla vybrána poslední varianta bez SSZ, jelikož prostorově nejméně zasahuje do předprostoru kostela a byla v příložených dopravně technických podkladech vyhodnocena jako nejlevnější a doporučena ke zvážení.* Hlavně ale umožňuje důležité pěší propojení předprostorů kina Luna a kostela přechodem ve stávající pozici, které ani jedna z dalších variant nenabízí. Návrh ale nevylučuje použití jiného řešení se SSZ, které by například umístilo přejezdy tramvajové trasy až před zastávky tramvají.

Prostor za kostelem je navržen jako obytná zóna. Zpevněná část komunikace mezi kostelem a klinikou počítá se sloučeným pohybem chodců i vozidel. V části před obchodním centrem Kotva je již chodník od komunikace pro vozidla oddělen.

V území je celkem navrženo 81 parkovacích stání, z toho 5 imobilních.

Cyklostezka je vedena předprostorem kostela podél ulice Výškovická, navazuje na již budovanou část ze severu a předpokládá se s jejím pokračováním jižním směrem. Pohyb cyklistů ve směru kolmém se předpokládá ulicemi Kosmonautů a Kotleřova, kde se počítá se sloučeným pohybem cyklistů ve vozovce (dle doporučení z P01 Soutěžní zadání Koncepce rozvoje cyklistické dopravy - např. zavedením zóny TEMPO 30).

**"Doporučujeme spíše zvážit možnost řešení variantou poslední, která sice rovněž není ideální, má však zdaleka nejnižší náklady na realizaci a SSZ zde potřeba není." (Soutěžní podklad P12 - Laštůvka, Novák, Posouzení prostoru na ul. Výškovická u Luny, únor 2022)*

KRAJINÁŘSKÉ ŘEŠENÍ

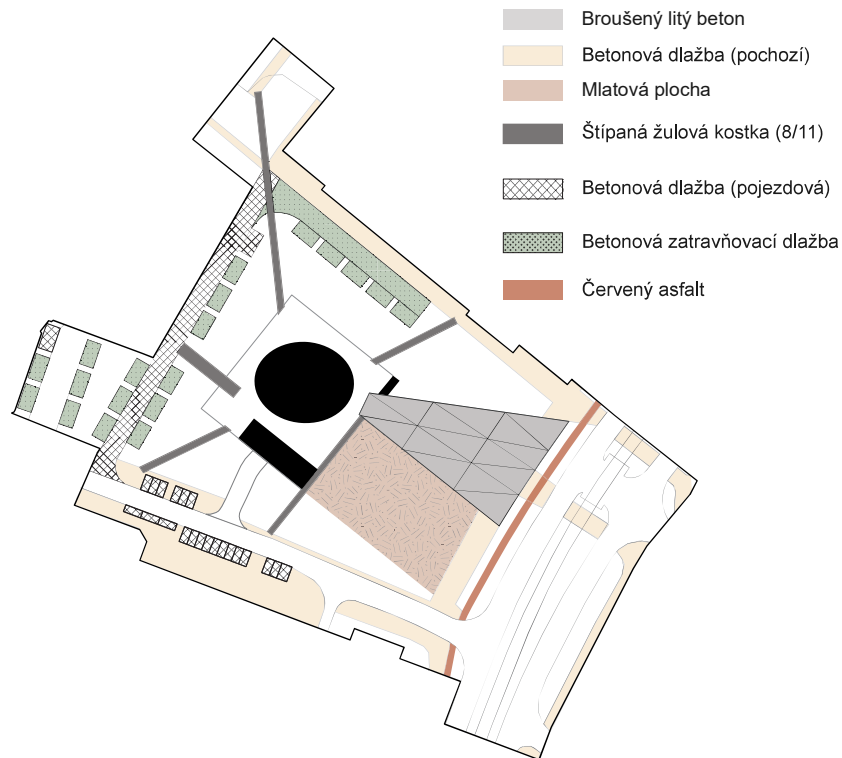
Krajinářské řešení je nedílnou a důležitou součástí celkového návrhu. Jeho cílem je nenásilné, promyšlené začlenění moderní sakrální stavby do prostoru. Její pohledové rámování, zajímavé průhledy i jisté formy prostorového překvapení. Hra světla a stínů...

Nezanedbatelným principem návrhu je také zlepšení mikroklimatu místa a odclonění okolních, nepříliš povedených budov. Tomuto principu je podřízen i výběr a charakteristika dřevin, nebo členění ploch. Pravidelný rastr vzrostlých platanů (*Platanus acerifolia* 'Vallis clausa') s vysoko nasazenou korunou vytvářející příjemné prostředí „venkovní katedrály“. Výsadba je navržena do mlatové plochy (propustný princip Parkdecor). Plocha je polyfunkčně využitelná. Kolem kostela jsou navrženy travnaté plochy - suchomilná kvetoucí louka - s výsadbou vzrostlých středně korunných listnatých stromů - zavětvené vícekmenný (*Catalpa bignonioides*, *Betula nigra*, *Robinia x marg.* 'Casque Rouge', *Koelreuteria paniculata*). Dále jsou v této ploše navrženy soliterní větší listnaté stromy s efektem podzimního vybarvení (*Quercus coccinea* a *Gleditsia triacanthos* – dřevina s rčitou duchovní tematikou).

Po obvodu plochy jako součást parkovišť jsou navrženy pravidelné aleje bílé kvetoucích, bezplodných třešní (*Prunus avium* 'Plena'). Mezi nástupní plochou ke kostelu a ulicí Výškovickou je podél chodníku a cyklostezky navržen kompaktní kvetoucí záhon založený na kombinaci trvalek, travin, cibulovin. Tento princip by mohl pokračovat i mimo řešené území. Ulici by to velmi pomohlo.....

Předložené řešení počítá také se soudobými požadavky na technologie v podobě hospodaření s dešťovou vodou, jejím zásakem do „zelených ploch“ nebo vsakováním, buď přirozeným, nebo řízeným.

Výběr dřevin, nebo použití travních směsí je také navrženo s ohledem na lokalitu a klima, současné i budoucí.

MATERIÁLOVÉ ŘEŠENÍ, PRVKY A MOBILIÁŘ

MATERIÁLOVÉ ŘEŠENÍ

Návrh klade důraz také na zlepšení mikroklimatu spolu s požadavky na technologie v podobě hospodaření s dešťovou vodou. Z tohoto důvodu je převážná část řešeného území navržena v nezpevněné ploše - trávniky, kvetoucí louky či mlatová plocha. I parkovací stání s částí komunikace ve střední části jsou řešeny zatravňovací dlažbou.

Výrazným prvkem je prostor hlavního vstupu do kostela, který je řešen broušeným betonem. Spáry mezi jednotlivými trojúhelníky slouží taktéž k zasakování dešťové vody.

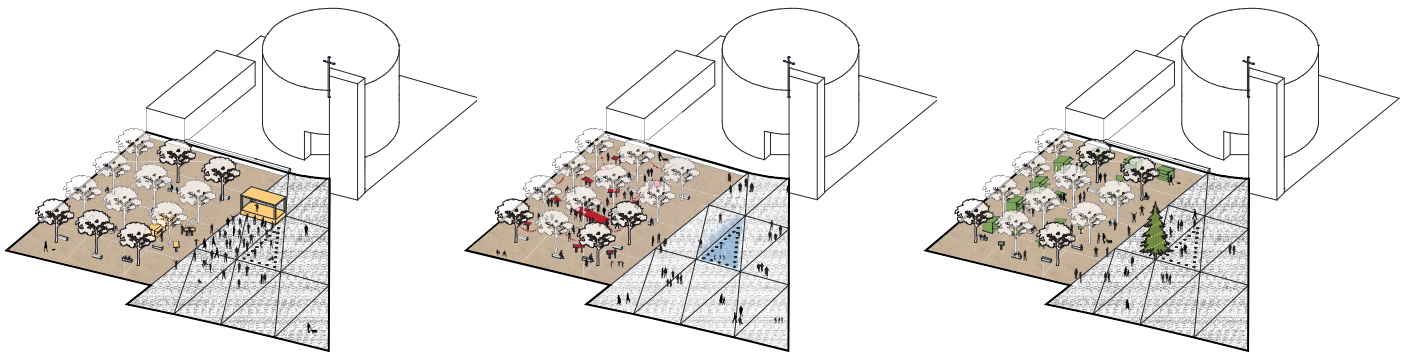
Chodníky navazující na okolní plochy mají povrch z betonové dlažby, stejně tak pojezdová část pěší zóny a část parkovacích stání kolem komunikací a parkovacích stání pro imobilní.

PRVKY A MOBILIÁŘ

V platanové zahradě jsou navrženy lavičky v podobě masivních betonových kvádrů, je zde také umístěno pítko.

Hlavní nástupní plocha do kostela jsem je doplněna vodním prvkem - mhovištěm. Ten má za úkol dokrelist atmosféru a v letních měsících také zpříjemnit mikroklima, a to při minimální spotřebě vody.

Součástí návrhu je jednotný mobiliář - dřevěné parkové lavičky, stojany na kola v adekvátním počtu.

VYUŽITÍ VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ

KULTURNÍ UDÁLOST

Každý kostel potřebuje adekvátní předprostor, který slouží k setkávání. Dimenze a uspořádání nástupní plochy do kostela umožňuje konání větších společenských akcí jako jsou například benefiční koncerty.

KOMUNITNÍ AKCE

Platanová zahrada slouží místním ke každodennímu odpočinku. Je ideálním místem pro setkávání komunity. Předprostor kostela je v letních je doplněn o mlhoviště.

VÁNOČNÍ JARMARK

Uspořádání stromů umožňuje pohodlné rozmístění stánků v kombinaci s volným mobiliářem. Předprostor kostela se tak může stát dějištěm konání trhů, ať už těch vánočních nebo jakýchkoli letních, které se tak příjemně schovají do stínu stromů.